

Ingatlan

fotó: Gubis Mariann

Fal mellé lapult alkotások

„A műfaj ezeket a munkákat természetesen a fal mellé kényszeríti, ám én életemben soha nem lapultam a falhoz. Mégha gyakran kényszerítettek is.” Váczy Jépoint Tamás
Gondolatok Jépoint „A fal mellé lapulva – 40 év grafikái” című kiállításának megnyitójáról.

Fecske-gáz

Hol volt, hol nem... Volt egyszer egy beruházó, aki eladott egy telket számos, lakásra vágyó embernek, ígérve, hogy a telken egyszer lesz is egy társas építmény, mely a „Fecske Ház” nevet kapta a keresztségben. Ez az építető később fogta magát és képviselőváltás után meglépett, otthagya egy gödröt és a becsapott, kismizett vevőket...

A fészek

Egy szép reggel a portán összefut egy régi haverral, aki boldogan újságolja, vidékre költözött. Pesthez közeli, gyönyörű és békés környezetbe. A falucskát domb öleli körbe... Aranyhegy - így hívják.

„Ingatlanosok kíméljenek”?

Sokunkban felmerül a kérdés, vajon melyik lehet előnyösebb: ha mi adjuk el saját lakásunkat, vagy szakember segítségére bízunk.

Lakótelepi valóság – szűkülő életterek

Fém, kő, üveg és műanyag máz. Merev anyagok mindenütt, ameddig a szem ellát. Szűkülő életterek és gondolatilag, érzelmileg egyre szűkülő emberek, a korlátolt gondolkodás, a stressz és anyagi nélkülözés...

Intelligens, kommunikatív, konstruktív, innovatív, optimista

Mentrópia álláspályázat

Ha fent felsorolt tulajdonságokból legalább három jellemző rád,
érdemes pályáznod szerkesztőségünk üres pozícióira!
Az állampolgár lapja bővíti csapatát,
hogy újult erővel működhessen a jövő értelmiségének kiadványa.

Ha hiszel a média erejében, mit és hogyan közvetít a nép felé...

Ha hiszel egy értelmesebb világ lehetőségében...

Ha hiszel az egyén erejében...

Információ rólunk: http://mentropia.2722.hu/mentropia_nagykonyv.pdf

Ha felkeltettük érdeklődésed pozíciókra jelentkezhetsz:

Újságíró:

szöveges önéletrajzod és két cikked

Rovatvezető:

szöveges önéletrajzod és a rovattartalmi, -vezetési elképzeléseid és egy cikked

Sajtókapcsolati munkatárs:

szöveges önéletrajzod (kiemelve érdeklődési körödet, kapcsolati hálódat),
illetve a pozícióról alkotott elképzeléseid, 5 számodra fontos, aktuális téma, hír megjelölése

Grafikus:

önéletrajzod, egy „Vallás”, egy „Ingatlan” címen elkészített és egy szabadon választott műved

Fotós:

önéletrajzod és 5-5 fotó “Vallás” és “Ingatlan” témában

elküldésével a mentropia.allas@gmail.com címre.

Követelmények:

+felelősségtudat

+önállóság

+kitartás

Előnyt jelenthet:

+origami ismerete

+jogi és/vagy műszaki érdeklődés

+underground és/vagy zöld kultúra ismerete

+népek meséiben való tájékozottság

+kiskocsmákban és/vagy koleszos

receptekben való jártasság

+az élet szeretete

Amit kínálunk:

+Aktív részese lehetsz a

média-megújítási folyamatnak.

+Meghallgatjuk a véleményed.

+Önkifejezés, kreativitás, lehetőség.

A világ veled lesz teljes!
Új-gondolkodókat keresünk.

MENTRÓPIA
az állampolgár lapja

MEGHALLGATJUK A VILÁGOT!
www.mentropia.hu

Kedves Olvasó,

kemény időszakon vagyunk túl. Már ha az emberek által közmegegyezéssel teremtett fogalom kaphat ilyen jelzót. Mindenesetre a káosz szabadult rá szerkesztőségünkre. De mint tudjuk, a káosz valójában csak az emberi elme számára átláthatatlan rendszer kifejezése, s valami – mint annak idején az ősseves egyvelegéből – fantasztikus, egyedülálló, önálló fejlődésre képes entitás fog születni eredményeképpen. Szóval megingathatatlanok vagyunk. Mint minden tulajdon, amelyet úgy rögzítettek földhöz, hogy arrébbmozdítani csak annak széthullásával, sérülésével lehet... Talán ez nem jó. Több hajlékonyság kellene, hogy bármely változásra, megpróbáltatásra könnyedén tudjunk reagálni. Több ponton felfüggesztett, rugalmas rendszer. Önálló sejtekből álló építmény, amelyek képesek egymás feladatát is ellátni szükség esetén. Az idea már ősidők óta kész. Csak legyen erőnk LÉTREhozni.

Helmut Newton, Celia, Miami, 1911

Kulturális

Gondolkodtató kikapcsolódást!

Sablik Henrik
főszerkesztő

Fecske-gáz	4
A fészek	6
“Ingatlanosok kíméljenek”?	6
Milyen az ideális otthon?	7
“Aki lakást akar venni...”	8
Angelka álma	9
Lélekkúra görög zenére	9
A természet és ember szolgálatában	10
Fal mellé lapult alkotások	12
Civiliáda	13
Ajánlók	14
Kiállítás	15
Lakótelepi valóság, szűkülő életterek	16
A szobor	17

“Ágika a legsikeresebb ingatlanosunk!”

A lap szerkesztésénél arra törekedtünk,
 hogy egy átlagos tintasugaras
 nyomtatóval kis, esztétikus képet és jó
 minőséget kapjon az olvasó, ha szeretné
 magával vinni, internet-hozzáféréssel
 nem rendelkezők számára megmutatni.
 Ha bárkinek bármilyen jogát megsértettük,
 kérjük értesítsenek minket,
 hogy korrigálhassuk hibánkat!

Fecske-gáz

Hol volt, hol nem... Volt egyszer egy beruházó, aki eladott egy telket számos, lakásra vágyó embernek, ígérve, hogy a telken egyszer lesz is egy társas építmény, mely a „Fecske Ház” nevet kapta a keresztségben. Ez az építető később fogta magát és képviselőváltás után meglépett, otthagya egy gödröt és a becsapott, kismizmizett vevőket...

A Cég és a Projekt

Hol volt, hol nem... Volt egyszer egy cég, melyet úgy hívtak: Dobozi Invest – továbbiakban DI. A kft beruházóként a Budapest VIII., Dobozi utca 47. szám alatt kívánt egy százhusz lakásos társasházat felépíteni.

A projektmenedzsmentet – az azonos érdekkörbe tartozó – a C&C Kft., az ingatlanok értékesítését a Palace Ingatlan Tanácsadó Kft., a generálkivitelezést pedig fővállalkozóként a Plan 60 Kft. vállalta. A projekt nyomán megszületendő épület a „Fecske Ház” fantázianevet kapta. A beruházás teljeskörű projektbankja a CIB Bank Zrt. lett. Az építető társaság együttes motorja volt a mogyoródi luxusvilla-parkban „tengődő” házaspár, Iman és Henriette Shah.

A Sztori eleje

A Dobozi utca 47. szám alatt egy tüzelőanyagokat forgalmazó telep lebontásával kezdődött a beruházás 2005 késő tavaszán. 2005 nyarán már látszott, hogy a bontást követő építési munkálatok rendkívül vontatottan haladnak. Az épület legelső átadási határidejének 2006 februárját adták meg, de a különböző adásvételi szerződésekben szerepel még 2006. márciusi, 2006. áprilisi, sőt 2006. júniusi átadási határidő is.

Összesen 32 lakás kelt el. Az adásvételi szerződések szerint az összes vásárlónak a foglalót, plusz vételár-részleteket a projektbanknál vezetett óvadéki bankszámlára kellett befizetniük ügyvédi letéten keresztül, vagy közvetlenül. Erről a számláról az adásvételi szerződések megkötésekor a vásárlók azt a szóbeli tájékoztatást kapták, hogy ez a vevők kockázatát csökkenti, hiszen az ott zárolt befizetésekhez az építés befejezéséig, azaz a megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítéséig csak a bank engedélyével lehet hozzáférni - ám az információ pontatlan volt és hiányos.

2005. augusztus 17-én Iman Shah ügyvezető igazgató megnyugtatta egyik érdeklődő vevőjét, hogy a társasház az ütemezés szerint épül, a 70 %-os készültséget pedig 2006. januárjára éri el. Ez azonban hazugság volt. Az építkezés olyannyira nem haladt az ütemtervnek megfelelően, hogy nem is készült el soha. Ám ekkor ezt még ki gondolta volna?

Csalás és ámtítás

A gödör kiásása után befejezték a teremgarázs talapatának betonozását, majd 2005. októberben az építkezés leállt, az építők és a telket őrzők jelzés nélkül levonultak a területéről. A „www.fecskehaz.hu” honlap is megszűnt, az építetők pedig eltűntek a befizetett pénzzel egyetemben.

Ezért megszületett levél formájában a Dobozi Invest Kft. felé az első írásbeli szerződéstől történő elállás, melyet – talán mondani sem érdemes – a cég elutasított.

A magukat becsapva érző „lakók” közölték elállási szándékukat a beruházó jogászával, aki 2005. december 7-én felbontotta a szerződését a kft-vel.

A DI úgy „igyekezett” biztosítani a lakások elkészültét, hogy ügyvezetői, Tomer Hadar és Iman Shah lemondtak megbízásukról. Mindeközben az addig még nem gyanakodó, de már szorongva érdeklődő vevőket azzal hitegették, hogy egy befektető a kft egyik tulajdonrészét épp kivásárolja, és ennek idejére átmenetileg a kivitelezés „csúszik”, de várhatóan a legkésőbbi befejezési határidőig el fog készülni a ház. Hamarosan a C&C is elérhetetlenné vált, mivel eltűnt a Bajcsy-Zsilinszky úti irodájából.

2006. februárban minden vevő egyszercsak levelet kapott a Casaro Hungary Kft-től, hogy az építkezés folytatására ezt a céget jelölték. Shlomi Shlomovitz ügyvezető igazgató az írásos megkeresésre nem válaszolt, személyesen nem fogadta az érdeklődőket, majd végül kiderült, hogy ők nem is veszik át a beruházást. A DI ezzel súlyosan megsértette a vevők személyiségi jogait is, hiszen előzetes értesítés és egyeztetés nélkül adták ki harmadik cég részére a vásárlók összes adatát, szerződéseit. Erre sem a jogszabályok, sem az adásvételi szerződések nem nyújtottak lehetőséget...

Ugyanebben a hónapban egy szakértő véleményt készített a „gödörről”, s megállapította, hogy az építkezés olyan stádiumban állt, hogy a kulcsrakész átadásig még legalább egy év szükségeltetik. Az okiratot a károsult elküldték a DI-nek, amely nem kommentálta az objektív igazságot.

Rossz nyelvek azt beszélik, hogy az augusztusi átadás - és bevételszerzés - óta Shah már nincs is Magyarországon. Felesége, Henriette és közös gyermekük igen; őket valahogy itthon felejtette a luxusvillában...

„Ne törődj bele!”

A pörül járt vásárlók különböző csatornákon igyekeztek menteni a menthetőt: feljelentést tettek a Gödöllői Városi Ügyészségen, a Gödöllői Rendőrkapitányságon, a Pest megyei Főügyészségen, a Pest megyei Rendőr-főkapitányságon – és a Pest megyei APEH-nél is, kérve a hivatalt, hogy ne inkasszáljon a vevők által befizetett összegekből.

Megkeresték a projektbankot is, mely csak erősen vonakodva volt hajlandó válaszolni a kérdésekre. A banktitokra hivatkozva, az óvadéki bankszámla egyenlegéről senkinek nem adtak felvilágosítást – a vevők más információs csatornákon tudták meg, hogy a számlán lévő összeg a töredéke a befizetett egyenlegnek.

A károsultak magánügyvédekhez fordultak és fizetési meghagyást bocsátattak ki a DI ellen. Mind a hét fizetési meghagyás jogerőre emelkedett, a bank - véletlenül?! - egyetlen ügyfélnek fizetett, a másik hat ügyfélnek nem - fedezethiányra hivatkozva, pedig előzetesen úgy nyilatkozott, hogy jogerős bírósági végzésig nem áll módjában senkit kártalanítani.

A PSZÁF a mai napig csupán annyit tett az ügyben, hogy 2007 tavaszán a CIB Bank Zrt-t kétmillió forintos bírságra kötelezte a projektfinanszírozási ügyvitel kárt okozó következetlensége miatt.

De hogy pozitív változást is megérjen az ügy: a DI ellen három sikeres peres eljárás is indult; a Gödöllői Városi Bíróság, a Pest megyei Bíróság és a Pesti Központi Kerületi Bíróság részéről. Ezután végrehajtást indított néhány, pert nyert károsult, de a kézzelfogható eredmény még azóta is várat magára.

Szappanoperába illő nyalánkságok

A Palace felszámolási eljárást kezdeményezett a beruházó társaság ellen. Céljuk nem elsősorban a nekik járó ötmillió forint visszaszerzése volt, hanem a vevői követelés egyetlen biztosítékának, az építési teleknek a megőrzése. Hogy miért?

A kivitelező Plan 60 beperelte a DI-t. Követelése a kezdeti 60 millió forintról 206 millió forintra emelkedett időközben. Az összeg jogosságát szakértő nem vizsgálta, s az elvégzett munka értéke nem haladta meg a 60 millió forintot. Amennyiben a bírósági meghagyás jogerőre emelkedett volna, a telek biztosítékként a Plan 60 birtokába jut. A számlán lévő pénz pedig nem elegendő a jogos vevői igények kielégítésére.

A Plan 60 vezetője megfenyegette a Palace ügyvezető igazgatóját, a DI pedig felajánlotta az ingatlanforgalmazónak az ötmillió forint tartozás azonnali megtérítését, amennyiben ügyvezetője visszavonja a felszámolási eljárásra benyújtott kérelmet.

Előtte...

Utána...

Miután a kivitelező és a beruházó eljátszotta a bírósági komédiát, újabb építkezésbe fogtak közösen. A Plan 60 Kft. volt a kivitelező a Hotel Boutique Zara (<http://www.zarahotels.com>) építkezésén, Iman Shah pedig immáron magánemberként lett a projekt-lebonyolító.

A Pest megyei Rendőr-főkapitányságtól kérték a vevők, hogy Tomer Hadar ellen izraeli nyomozást rendeljenek el. Nem történt semmi ez ügyben. Szintén megkeresték Izrael állam magyarországi nagykövét segítségét kérve. Válaszra sem méltatta a károsultakat...

Médiázár

A hivatalos eljárás mellett médiaképviselőt is kerestek a vásárlók. A fogadtatás vegyes volt, kaptak hideget-meleget – hol ijedten elutasították őket, mondván, nem másznak bele a CIB Bank miatt forrónak ítélt kásába; hol pedig tárt karokkal fogadták a lehetőséget a történet megszűltetésére. Szerencsére ez utóbbiak voltak többen, az esettel foglalkozott az RTL Klub és a HVG is.

Kacsa, tó és remény

Az építési gödröt azóta betemetette a józsefvárosi önkormányzat – így szüntette meg a közben ott kialakult áldatlan állapotot. A be nem épített, kivájt üres terület ugyanis megadta magát a természet munkájának: feltöltődött esővízzel, kacsák úszkáltak a tetején. A belekerült szemét és elhullott állatok teteme hamarosan egészségügyi problémákat okozhatott volna, ha nem cselekszik valami ellene az önkormányzat. Így végződött a szépreményű beruházás.

Idén továbbjutott egy szintet az ügy; a Dobozi Invest Kft

felszámolása beindult a kijelölt Csabaholding felszámoló által. A tulajdoni lap széljegyzetéről lekerültek a póruljárt vevők nevei, így senki nem lett volna tulajdonos többé. A telek szabadon értékesíthető lesz. Az óvadéki számlát anno zárta a három, perben eljáró bírósági szerv - jelenleg egyedül a Pest Megyei Bíróság tartja a kezét az okmányokon, ám ígérték, hogy nemsokára megnyílhat a számla, és a rajta lévő, hiányos pénzmag. A Csabaholding mindeközben értékesíteni próbálja a telket, hogy a vevőket kártalaníthassa. De az a fonák helyzet állt elő, hogy a vásárlók érdekében történt vagyonzárolás éppen a vevők anyagi kártérítését hiúsítja meg a büntetőeljárás lezárásáig. Az esély, hogy a Fecske Ház póruljárt „lakói” megkapják az összes befizetett pénzüket, majdhogynem 100% - a kérdés nem is a „mennyi”, hanem – a „saját farkába harapó kutya” okán - a „mikor”. Ebben az évben még nem számíthatnak pénzre, ez bizonyos – de talán 2008-ban igen.

„Így jártunk mi”

„A vevők közül sokan fiatalok, albérletben lakók, akik jelen állás szerint kilátástalan helyzetbe kerültek” – írta egy televíziós médiumnak címzett levelében, 2006 novemberében néhány póruljárt vásárló. „Nekünk, akiket megloptak, tetemes költségeket jelentenek az ügyvédek és a bírósági eljárások illetékei. (...) Egyszerűen nem hajlandók tudomásul venni, hogy nincs Fecske Ház és nem is lesz soha (...)”

Millióból milliárdos projekt

Milyen jó lenne, ha a politikai vezetés törvényt hozna azzal kapcsolatosan, hogy ne lehessen minimális, pár milliós alaptőkével több milliárd forintos gigaberuházásba - társasház vállalkozói alapon történő építésébe - kezdeni. Törvényileg írjanak elő biztonsági letétet, az esetleges kártalanítások fedezetére a projekt értékének arányában.

A Fecske Ház fészek nélkül maradt károsultjai tanulságul és figyelmeztetésül szánják esetüket az ingatlanépítőknek és - vásárlóknak. Ha másért nem, akkor a kitartásért és küzdelemért, hogy az igazuk, illetve a pénzük megkerüljön és megtérüljön...

Szabó Borka

(A cikk egy hivatalos levél leirata alapján készült.)

A fészkek

A felnőtté válás, a szülőktől való leszakadás talán legfontosabb pillanata, amikor az ember elköltözik a fészke meleg biztonságát adó szülői házból. Onnan, ahová emlékek, tárgyak és főleg emberek, az óvi kötik, nehéz szívvel eresztik... és Ő is úgy megy el. Tarisznyájában ott lapul az intelmek mellett a hamuban sült pogácsa, a túlélés ígéretének étke... és jó esetben nem csak „kuncogó” fillérke, hanem kötegnyi bankó, hogy segítse a fészkekrakásban.

A kulcsrakészen kínált, portával, portással, úszómedencével, szaunával felszerelt társasházak árai a legtöbb fiatal eleve kizárják a tulajdonossá válásból.

Maradnak az apróhirdetések... a lakásszemlék, csalódásokkal és ájulásokkal tarkítva. Csalódással, mert a hirdetésben ígért újszerű lakásra még újabb milliókat kell költeni, hogy élhető és lakható legyen... és ájulással, mert az ára még így is megfizethetetlen.

Az ember pedig újra számol... ennyi van, lássuk, mire elég?

Mehetne lepukkadt negyedbe – mert sajnos még ma is akad ilyen kerület -, ahol sem a körülmények, sem a szolgáltatások nem olyanok, amilyenben eddig élt.

És mehetne albérletbe is, de akkor várhatóan sohasem gyűlik össze a lakásra való...

Erre mondják, hogy ördögi kör?

Nem az. Mert egy szép reggel a portán összefut egy régi haverral, aki boldogan újságolja, vidékre költözött. Pesthez közeli, gyönyörű és békés környezetbe. A falucskát domb öleli körbe... Aranyhegy - így hívják. Kincset az ott termő szőlőből készített aranyló bor és szorgos kezek községrésztető, jókedvűen végzett munkája adja. Nem utazik többet, mint amennyi időt Pesten a dugókban töltött.

A település lakói kedves, közvetlen emberek, akik szeretettel üdvözlnek és befogadják a közérjük csöppent idegent. Persze, földi jókban sem szűkölködnek. Magyarország első, európai színvonalú – német - nemzetiségi óvodájára a pénzt pályázaton nyerték, csakúgy, mint a felújított és korszerű technikával felszerelt Művelődési Háza is. Van bicikliút és Öregek Otthona. Vannak templomok... és vannak hívek, akik a békés egymás mellett élés helyett, a békés, baráti egymást segítést gyakorolják. A falu lakossága zömmel német nemzetiségű - ahogy ők mondják, „sváb”. Hitüket és római katolikus vallásukat még az anyaországból mentették át új hazájukba. Ez persze nem jelenti azt, hogy az időközben beházasodott vagy települt más vallásúaknak ne járja templom. Így hát összeadták a hiányzó pénzt, és felépült a református-evangélikus hívek részére is egy templom.

Hogy ilyen hely csak a mesékben létezik? Kedves Olvasóm, hát jöjjön, és nézzen szét nálunk!

Jaj, még nem mondtam ki a varázsigtét? Ceglédbercel... csak ennyit kell beütni a kocsis GPS-ébe, hogy saját szemével meggyőződhesen, nem túloztam.

Sági Erzsébet

Képek: www.ceglédbercel.hu

„Ingatlanosok kíméljenek”?

Egyre több ingatlan eladásával kapcsolatos hirdetés végződik úgy: „ingatlanosok kíméljenek”. Evvel ellentétes tendenciaként évről évre nő az ingatlanforgalmazó cégek által bonyolított adásvételek száma. Sokunkban felmerül a kérdés, vajon melyik lehet előnyösebb: ha mi adjuk el saját lakásunkat, vagy szakember segítségére bízunk.

Ha a pénztárcánkat nézzük, egyértelműen előnyösebb, ha nem fizetünk az irodák szolgáltatásáért. A szakmai szövetségek ajánlása alapján jutalékként csak az eladási ár 1-3 százalékát számíthatnák fel az irodák. Ennek

ellenére a nagy cégek 5 százalékot kérnek, így jelentősen csökkentik az eladó pénzt. Az Otthon Centrumnál 5% + áfa jutalékot kérnek az eladási árból, ha általános szerződés kötődik, azaz más irodák és a tulajdonos is árulhatják az ingatlan. Kizárólagosnál 4,5% + áfa, vezetői szerződés esetén 4,2% + áfa a jutalék, előbbinél csak az iroda, utóbbinál az eladó is árulhatja a lakást, a házat. A Duna House-nál is hasonló lehetőségek és jutalékok működnek: a nem kizárólagos szerződés 5% + áfával, a félkizárólagos 4,2% + áfával, a kizárólagos pedig 3,9% + áfával csökkentik a régi tulajdonosnak az eladásból befolyó pénzt. Kérdés, hogy ezért milyen szolgáltatásokat nyújtanak, mennyire könnyítik és gyorsítják meg az ingatlan eladását.

A hirdetésben ugyanazokat a csatornákat használják fel az értékesítők, mint egy átlagember. Az interneten az összes hirdetési oldalra felteszik az ingatlan. Többletként jelenik meg, hogy a saját honlapra, illetve azokra az oldalakra is mind feltöltik, amelyek nem mindenki számára díjmentesek, hanem fizetni kell a megjelentetésért. Az irodáknak kedvezményes szerződésük van e portálokkal, lapokkal. A másik jól bevált módszer a cetlik ragasztgatása, amelyben nincs és nem is lehet különbség. Eladásnál hasznos, ha körbekérdezzük ismerőseinket. Itt egyértelműen az ingatlanos van előnyben, hiszen hozzá naponta jelentkeznek más ingatlanokra az ügyfelek, amely során fel tudja ajánlani az adott lakást is. Egy átlagember pedig saját ismeretségi körében érdeklődhet csak.

Ha hirdetve van a lakás és nincs vele különösebb gond (túl magas ár, rossz környék, romladozó állapot stb.), akkor hamar várható az érdeklődők tömege. Ma már megszűnt a régi tendencia, mely szerint egy lakást egy életre vásárolunk. Gyakran váltunk otthon külső és belső tényezőktől vezérelve, ez a fő oka, amiért mindig sokan akarnak új ingatlant venni. Könnyebbséget jelenthet, ha az értékesítőnkre bízunk a kulcsunkat, így legalább nem kell napjaink nagy részét a nézelődők hadára fordítani. Figyelembe kell vennünk azonban, hogy a legtöbb információt a lakásról mi tudjuk átadni, ezért célszerűbb mégis feláldozni az időnket. Ha mi is jelen vagyunk, akkor az ingatlanos némileg felesleges személyként van jelen, legalábbis az eladó számára. Hiszen így is, úgy is meg kell mutogatni lakásunkat. Ha kis garzonról van szó, akkor tovább csökken a lakás mérete avval, hogy hárman, négyen, esetleg öten szaladgálunk benne. Vannak irodák, akiknél az a megállapodás, hogy a vevő nem kérdezhet az eladótól. Ez is furcsa helyzetet teremthet, hiszen a potenciális vevő valószínűleg nincs e szabály ismeretének birtokában. Ilyenkor elég furcsán fog az eladóra nézni, amiért nem képes őt az eladásra kínált lakásáról tájékoztatni. Ezt úgy is értelmezheti, hogy a lakásról el akarnak előle titkolni valamit, s emiatt akár el is állhat vevői szándékától, mielőtt alaposabban körülnézett volna.

Az adásvételnél a profik szolgálnak a legnagyobb segítséggel. Olcsó tarifával dolgozó ügyvédet tudnak kínálni, de a legfontosabb, hogy az irodánál dolgozók mind az eladó, mind a vevő érdekeit figyelembe veszik. Az átlagember keveset tud a jogi csuszatókról, így könnyen hátrányos helyzetbe kerülhet, de a kockázat minimálisra csökken ingatlanosok bevonásával, szakértelmük segítségével.

Váczy Anikó

MILYEN AZ IDEÁLIS OTTHON?

Mindennapi életünkhöz hozzátartozik a reggeli kávé, a munkába járás, a házasságkötés, a gyereknevelés, és ha már családalapításról van szó, nem mehetünk el szó nélkül a költözés mellett sem. Mi alapján válasszunk magunknak otthont? Milyen az ideális lakóhely számunkra? A zsúfolt városba menjünk, vagy inkább a vidék nyugalma mellett döntünk? Erről a témáról kérdeztem Perényiné Fényes Elvira ingatlanközvetítőt.

- Mely ingatlanok a legkeresettebbek ma Magyarországon?

- Kétfajta ingatlan van, amelyre manapság nagy az igény. Az egyik a panellakás, a másik az olcsóbb kertes ház, amely olyan 10-15 millió forintba kerül.

- Mi alapján történik egy eladásra szánt ház vagy lakás felmérése?

- Fontos, hogy hány négyzetméteres a lakás, emellett az is nagy jelentőséggel bír, hogy milyen a fekvése, hol helyezkedik el, tehát a falun vagy városban belül hol található, közművek vannak-e a közelben, milyen állapotban van, teljesen felújított, vagy javításra szorul.

- Hogyan történik manapság egy ingatlanközvetítés?

- Az ügyfél, aki szeretne a lakásától megválni, felkeresi az ingatlanközvetítőt, akinek a feladata, hogy kimegy megnézni az ingatlant, fényképeket készít róla, megbeszéli az eladási árat, megjelenti a hirdetést több helyen (újságban, internetes portálon). Ezután az érdeklődő fél felhívja a hirdetésben található telefonszámot, a közvetítő személyesen megmutatja az ingatlant, és ha elnyerte az érdeklődő tetszését, ügyvéd előtt szerződést kötnek.

- Mi alapján választanak az emberek maguknak lakóhelyet?

- Általában a szobák száma dominál, attól függ, hány gyerek van. Ha 3 gyermek van, minimum 3 szoba kell, egy + 2 másfél szobás. Aki jobban keres, annak nagyobb igényei vannak, például a konyhabútor, járólap minőségét is figyelembe veszi a választásnál, de 10-15 milliónál a szobaszám kerül inkább előtérbe, mint említettem. Mostanában viszont az emberek nagyobb hangsúlyt fektetnek arra, hogy lakásuk HÉV-közelben helyezkedjen el, központban legyen, ne kelljen sokat utazni - ez sem utolsó szempont.

- Mitől lesz egy lakás luxuslakás?

- 50-100 milliótól számít egy lakás luxuslakásnak, ha található benne szauna, medence, extra riasztórendszer.

- Az eladásokat tekintve, hová költöznek az emberek legszívesebben?

- Közel a városhoz, vidékre. Manapság inkább a peremtelepülések a keresettebbek, ahonnan hamar be lehet jutni a városba.

Áder Tímea

„Aki lakást akar venni, vásárra kell annak menni...”

Lakásvásáron jártunk

Szeptember végén nem csak Petőfi sorai éledtek meg – itthon még virágok nyíltak, miközben Ausztriában „már hó takará el a bérci tetőt” -, hanem a SYMA Rendezvénycsarnok is helyt adott három napig a szezon legnagyobb ingatlanpiaci börcjének, a Lakásvásárnak. Mi több, a rendezvény idén ünnepelte ötödik évfordulóját is. Ellátogattunk a kiállításra és vásárra, ahol több száz ingatlancég, számos szakfolyóirat és tömérdek álomlakás várta az érdeklődőket.

Már a SYMA előtt megállított minket egy joviális brókerfigura, aki cége szolgáltatását ajánlotta banki megoldások és lakásvásárlási tanácsadás formájában. Elkérte a nevünket és e-mailcímünket, ahová lakásvásárlási tippeket kértünk. Ha esetleg mégsem jönne be, és nem is küld semmit, azért legalább jókedvünk lett tőle.

A hatalmas rendezvénycsarnok egyik szárnyába belépve nézelődtünk, ahogy az zsúfolásig megtelt emberekkel és standokkal, ahol színesnél színesebb ajánlatokkal próbálták megnyerni maguknak a potenciális lakástulajdonost. Minden méteren állt egy mosolygós munkatárs, aki az arra járók kezébe nyomott reklámszatyrot, újságot, szórólapot - vagy kérdőívet töltött ki, számtalan kérdéssel bombázva az érdeklődőt. Csakhamar kicsiny gyűrűk alakultak ki kérdezőbiztosokból és vendégekből. A terem sarkaiban szökőkút vagy asztalok és székek társaságában lehetett lebonyolítani a bemutatókat azoknak, akik komolyan érdeklődtek, és nem akarták feltartani a többi nézelődőt a kis standoknál. A nagyobb bemutató egységek saját ülőrészlettel rendelkeztek, így biztosítva, hogy a vendég jól érezze magát.

Persze a Lakásvásárra minden korosztály besétált, nem csak a fészekre vágyó célcsoport. Tizenévesektől a nagymamakoriákiig azok is, akik csak kínálatot akartak látni, esetleg elkísérték azokat, akik álmodoztak vagy terveztek. S hogy a családos anyukák, apukák zavartalanul nézelődhessenek a rendezvényen, kisgyermeküknek külön gyereksarkot biztosítottak a vásár keretein belül. Ide le lehetett adni a csemetét, de beülhetett a szülő is vagy pelenkát cserélhetett a kisdédének szükség esetén.

Színes-szagos, zenés-hajós

Néhány installáció különösen említést érdemel, mert nagyszerű kreativitásra mutat rá. Mindent a vásárlóért! Egyértelműen pozitív hatással voltak a látogatókra ezek a bemutató-részletek.

A JazzLoft, egy műteremlakásokat – idegen szóval loftokat – értékesítő ingatlancég például plusz zenei élményben részesítette látogatóit a vásáron. Tisza Bea énekesnő dalolt a műteremlakások „mellé”; zongorakiséret és izléses dekoráció övezte alakját. Miközben felsendültek a legismertebb dallamok, a vendégek prospektusokat tekinthettek meg, illetve a cég képviselőitől kaphattak részletes felvilágosítást.

A 360° lakópark-értékesítő pedig egy speciális kivetítővel, hatalmas területen, lépésérzékeny padlón úszkáló halakkal és lábunkat körbehullámzó vízfodrokkal méltatott csodálatra minket. Azaz a magasból lesugárzott egy lézer-alapú projektor, ami egy olyan felületre világított, ahol mátrixpontos szenzor „figyelte”, mikor és hol lépnek rá. Ha a felületre léptünk, azon járkáltunk, vízfodrozódás-szerű mozgás követte a lábunkat, akárhová mentünk, és a vetített halacska „elmenekültek” az utunkból. Leírhatatlanul látványos volt. Egy biztos, ha nem is a lakópark, de ez a szemet gyönyörködtető technikai csoda odavonzotta az érdeklődőket.

A Vitalis Lakópark hagyományos standformát alakított ki, de a lényeg a fejünk felett lógott: igazi almák kacsintgattak ránk a magasból.

Nemcsak jól néztek ki, de étvágygerjesztő hatásuk is volt.

Továbbmentünk ilyen csemegéket keresve, és nemsokára egy több céget felvonultató standrendszer fölött vettük észre, ahogy lebeg a „tűz” az installáció tetején... (Talán háztűznézőre gondoltak a standépítők?) Egy ideig azzal szórakoztunk, hogy stabil fotót készítsünk a lobogásról, ami a legnagyobb örömünkre sikerült is.

Ígértek a Honfoglaló Park eladói autentikus honfoglalást, kicsit a népszerű, internetes játékra hajazó dizájnnal, de sebj,

mert a szemünk megakadt rajta és meg is említjük a cikkben, tehát elérte célját. :)

Találtunk Duna-parti látványlakást is, ahol egy kis térkép mutatta, hogy a tervező cég az egész pesti Duna-oldalt be kívánja telepíteni. Ez bennünk aggodalmat keltett a többi, Duna-kilátásra éhes lakóval kapcsolatban, akik már ott laknak, és attól rettegnek, hogy eltakarják majd előlük a gyönyörű panorámát... Vajon felszólalnak ez ellen, és ha igen, hányan? Vagy inkább fogják magukat, eladják gyorsan a lakásukat, és helyette vesznek egyet száz méterrel közelebb a Dunához? Árvíz esetén ez meg ráadásul veszélyeket is rejt magában. Ej, de most morfondírozni jöttünk a vásárra vagy nézelődni? :)

Az egyik kiállító cég kávézóhoz hasonló teremrészlet alakított ki magának, és valóban szolid frissítőket kínált az érdeklődőknek. (A kávé nem volt marketingmentes, ezért aki ingatlansemleges feketelevest szeretett volna inni, annak a SYMA előterében adódott erre lehetősége.)

Vidáman konstatáltuk, hogy makettek hirdették a vitrin alatt a szép házakat, lakásokat. Az arra járó gyerekek teli tenyérrel tapogatták körbe az üveget, a felnőttek pedig fölébe hajolva nézegették a gonddal és kézzel készült, műalkotásnak is beillő papírmásékat.

Ám a kreatív pálmát mégis egy sarokmenti installáció, a Kulcs-hajó vitte el.

Ez a KulcsMédia ingatlan-lapkiadó bemutatórészlete, egy fából ácsolt, félhajótest volt. Külön praktikus megoldásként a fedélzet oldalán és a hajó mellett apró standokat helyeztek el a kis ingatlanos kiállítóknak, akik a lapkiadóval kapcsolatban álltak, de nem akartak külön standrészletet bérelni. A hajóorrból lehetett felmenni a fedélzetre, majd hajólétra meredekségű lépcsőn a hídra, ahol a standrendszer-tulajdonos Kulcslap tartózkodott. A fedélzet hátsó részében, a híd alatt egy koktéltár foglalt helyet, itt egyaránt olthatta szomját vendég és rendezvényszervező. A hídról pazar kilátás nyílt az egész Lakásvásárra, percekig merenghetett a szemlélődő az alatt hömpölygő tömegben és standlabirintuson. A félhajó hangulata mindenben igazodott a tengeren ingó építményhez, rattandobozok és nádbútorok gyönyörködtették a szemet, a kis standokat a fedélzeten hajóladákká alakították, lent kör alakú ablakokkal díszítették az elmés tervezők. Az installáció előtt matrónának öltözött hosztok és hoszteszek sűrűgtek-forogtak, hogy teljes legyen a kép.

Ugyan lakást nem vettünk, de mégis „jó kedvvel, bőséggel” néztünk szét az ingatlanpiacon. Megjött az étvágyunk, azt hiszem, mert azóta egyre inkább azon kapom magam, hogy az ingatlanhirdetéseket és az új házak információs tábláit böngészem, fotózom, jegyzetelem...

Szöveg és fotók: Szabó Borka

ANGELKA ÁLMA

Ő verset ír, én elemzem... Aztán már levél is jön. Ismerkedünk, beszélgetünk... Egy szép reggel pedig arra ébredek, hogy egy új barátal megint több van... A neve Angelka.

Gyerekei vannak, férje... Hétköznapi gondjai és kevés szabadideje, amit ügyesen beoszt. Jut belőle mindenre... Tanul és ír... És persze segít... szóra, szeretetre éhes társakon... De most álmodik. Nagyon és szépet! Kitalálta, hogy a neten megismert és barátá lett társaitól verseket, írásokat kér... Színes és szagos munkákat... Zenéket és illatokat gyűjt... És ötleteket, na meg társakat. Kis csapata napról napra egyre bővül. Jönnek az ötletek és készülnek az írások. Az álom kezd megvalósulni... Idő és hely függvénye, hogy mikor rukkolhatnak ki a lelkes önkéntesek egy olyan összeállítással, ahol az irodalmi alkotásokat nem művészek, hanem a szerzők fogják előadni, és a szöveg mellé illatok, hangok is csatlakoznak majd, hogy mindazok, akik miatt Angelka ezt az egészet megálmodta, jobban érthessék. Hogyan? A fű zöldjénél mi hitelesebb, mint egy maroknyi frissen szedett fűcsomó? A citromsárga fanyarságát mi adhatná jobban vissza, mint maga a gyümölcs? A fahéjillat ölelő, ünnepi barnát fog idézni... A rózsa szirma a bársonyt... A víz csobogása patakot, a kristály csilingelése pedig a hegyeket, ahonnan származnak... Hogy mindazok, aki nem látnak, érezhessék, élvezhessék a számukra láthatatlan világ csodáit. Az angyalok némelyike itt él köztünk... Boldog vagyok, hogy ismerhetem egyiküket...

Lélekkúra görög zenére

Furcsa hirdetésre figyeltem fel egy éve... Torna helyetti mozgásra, görög táncra invitált az Óbudai Művelődési Központ plakátja. Mivel 14 évestől 99 éves korig szólt a kedves meghívás, gondoltam, a középmezőnyben majd elvegyülök én is. Bár, aggasztott derekam gyakori, időjárásfüggő merevsége, de a vágy, hogy kipróbálhassam, erősebbnek bizonyult félelmeimnél.

Néhány havi tépelődés után, egy tavaszi hétfőn beállítottam. Számomra ismeretlen, de nagyon barátságos arcok mosolyogtak rám, idegen emberek fogták meg a kezemet, és vittek - az ismeretlen, gyönyörű dallam sodró ritmusára - táncba...

Tanárunk, a világszerte ismert Iliosz görög táncegyüttes vezetője, Schleer Zoltán táncművész, minden bizonnyal a világ legtürelmesebb embere.

Hétfőről hétfőre szemrehányás és fejcsóválás nélkül, kedves és - mi tagadás - rendkívül sármos mosollyal nyugtázza óra eleji botladozásainkat. Aztán megtörténik a csoda... Olaj- és narancsfák illatát, a hullámzó tenger sós üzenetét, könnyű vörösborok zamatát és napsütötte arcú, kedves, szép emberek nevetését közvetítve, szétárad bennünk a zene... És már nem rontunk - vagy ha mégis, kit érdekel! :) - boldog képpel, egymást segítve, tartva lépünk, hajlunk... Zorba dalára öleljük egymás vállát... És már nem fáj a derék, nem sánta a láb... A lélek is gyógyulóban, hiszen öröme szól... Kicsit fájdalmas, kicsit síró, de végtelen örömet és reményt adó, gyönyörű zene.

Olyan, amitől olykor kipottyan az ember könnye, de a szeme mosolyog közben... Olyan zene, amitől ugyan nem múlnak el a gondok, de elviselhetőbbnek tűnnek... Olyan mozgás, ami felszabadítja a boldogsághormonokat, így gyógyítva testet-lelket.

Ha tehetném, akkor mindenkinek lehetővé/kötelezővé tenném... :)

Mivel erre nincs ráhatásom, így csak ajánlom, kérem mindazokat, akik elolvasták soraimat, próbálják ki... csak egyszer legalább, de próbálják ki!

Sági Erzsébet

A természet és ember szolgálatában

Ember a természet szolgálatában... Miért jutottunk el ideig? Azért, mert egyre kevesebb ember érzi úgy, hogy a természet az ő életét is szolgálja. Az ember, közvetlen tapasztalatok híján, egyre távolabb sodródik a természettől, s már nem a részének tekinti magát. Ennélfogva nem gondol rá alázattal, tisztelettel és hálával, annak egyetlen apró kis elemére és globális összefüggéseire sem, annak ellenére, hogy egyre növekvő számú tudományos és tapasztalati tény bizonyítja jelenlegi általános hozzáállásának és életmódjának, szervezett tevékenységének szomorú jövőbeli következményeit. E szerint úgy fordítja a természet forrásait saját javára, hogy ezzel egyúttal ki is használja azt, kockáztatva a rendszer stabilitását, vitalitását, s ugyanakkor nem foglalkozva a személyében is képviselt emberiség jó életminőségének jövőbeli szűkülő lehetőségeivel sem.

Nehéz nem általánosságokat feszegetni, ha általános dolgokról van szó. A kérdés az „oktatás”? Lássuk miben lehet segítségünkre! Elsőre azonban más jut eszembe: az „Oktatási és Kulturális Minisztérium” elnevezés, amely önmagában is figyelemre méltó módon hívja fel a hangsúlyt erre a szerves és el nem választható egységre – s ha szeretnénk az oktatás egy lehetséges szerepét körüljárni, feladatunk máris hatványozottan nehezebbé válik. Saját fogalmi meghatározásokkal már csak ezen okból kifolyólag sem próbálkoznék, azonban azért sem, mert „oktatás-kultúránk” jelenlegi helyzetében ennél van sokkal fontosabb is. A kritika. Reményeim szerint nyilvánvaló lesz az építő cél, de mondhatom, nincs könnyű dolgom egy olyan médiacentrikus világban, ahol a közvetettség erejének és a szavak súlyának kihasználása végett még mindig a kritizálás felszínes vagdalkozása jellemző, s nem a minőségi kritika... Még ha illet is volna már megtanulnunk, hogy ez nem visz előre. Én amolyan rejtett kritikát szeretnék itt a fülekbe súgni. S olyan halkán, hogy azt szinte meg se hallják. Céloom ezúttal csak annyi, hogy felpendítve néhány ismert fogalmat, gondolkozzunk el e szavak jelentésén és összefüggésein; s az így, reményeim szerint megnyíló csatornákon át pedig ezúttal elsősorban kritikus gondolatokat hirdessünk, semmint vélt megoldásokat. Tegyük ezt azért, mert a vélt megoldások száma sajnos mára már a végtelen felé tart, s mert a józan ész számára immáron nyilvánvaló, hogy hiába megy még a vonat, a pálya rossz és közel egy nagyon nehezen helyrehozható kisiklás. S lépünk először egy definíció nyomára...

Kultúra kontra környezetkultúra?

Kultúra? A régészetben és kulturális antropológiában olyan lelet-együttest, illetve ehhez köthető tevékenységet és életmódot értünk ez alatt, amely nem a természetet, hanem az ember műve.

„(...) A kultúra lényege tradicionális (történelem során leszűródött és kiválasztott) gondolatokból, ötletekből áll és főként a hozzájuk tapadó értékekből. A kultúra-rendszereket egyrészt tekinthetjük a cselekvés termékeinek, másrészt a jövőbeli cselekedetek feltétel rendszerének.”
Kroeber és Kuckhohn

“A kultúra a gondolkodás kollektív programozása, amely megkülönbözteti egy csoport vagy egy kategória tagjait másoktól... A környezet változásaira adott emberi válaszokat befolyásoló közös jellemzők összessége.” *Geert Hofstede*

„A kultúra az a módszer, ahogyan az emberek egy csoportja megoldja a problémáit és eldönti dilemmáit...” *Fons Trompenaars*

„A kultúra komplex egész, amely magába foglalja a tudományt, a hitet, a művészetet, az erkölcsöt, a jogot, a szokásjogot, és minden más, az ember, mint a társadalom tagja által szerzett képességet és felvett tudást.” *Tylor, E.B.*

„A kultúra egy nép életmódja, magatartásának módja, míg a társadalom az adott életmódot folytató egyének szervezett összessége.” *Melville J. Herskovits I.*

Bizony, keresgélve a definíciók közt, nem sok helyen találkozhatunk olyan meghatározással, amely magában foglalja az ember és természet viszonyát is. Mindez azért érdekes, mert a „természeti kultúrák” kifejezés ugyanakkor igen elterjedt. S bár egy jelenlegi, s főként egy valamikor élt népcsoport vagy társadalmi réteg kultúrájának elemzésekor általában jelentős figyelmet fordítunk a civilizáció környezettel való viszonyára, a kultúra jelentéstartalmának meghatározásánál általában mégsem jelenik meg e viszony fontossága, sokkal inkább a közösségi, belső kapcsolatoké. Mindez igen érdekes lehet akkor, amikor arról elmélkedünk, vagy vitázunk, hogy a környezettudatosságot milyen nehéz természetes fontosságúnak elfogadtatni jelen társadalmunkban. A természettel való kölcsönös viszonyunkra ugyanis általában sokkal kevésbé összpontosítunk, mint emberi-társadalmi kapcsolatainkra. És a *környezetkultúra*? Mindenkinek ajánlom, hogy keressen a világhálón erre vonatkozó meghatározásokat!

A fejezetcímben feltett kérdésre a válasz természetesen a 'nem'. A kultúra és környezetkultúra semmiképp sem állnak egymással szemben. Mindazonáltal vitatéma lehet, hogy a kultúra a jelenleg uralkodó felfogás szerint mennyire foglalja magában a környezetkultúrát. Mert ha ez nem jellemző, úgy egymás kiegészítőivé válnak, amely esetben a környezetkultúra fogalmi tartalma igen fontos szerephez jut! Mindazonáltal tudnunk kell azt is, hogy a környezetkultúrának számos olyan eleme és szférája létezik, amely nem a természet és az ember kapcsolatával, sokkal inkább az ember által létrehozott, általában épített környezet és az ember kapcsolatával foglalkozik. Ezúttal nem ennek, sokkal inkább az előbbinek fontosságára kell, hogy felhívjuk a figyelmet s helyezjük a hangsúlyt, s azon okból, mert a tapasztalatok szerint ezen összefüggés sokkal kevésbé ismert és tárgyalt, vagyis az előbbi oldal javára kezd másodlagossá, elnyomottá válni, noha véleményem szerint az egyéni és társadalmi szintű környezettudatos magatartás ebbéli fontossága az előbbinél jelentősebb.

Fotó: Gubis Mariann

Sajnos a probléma onnan ered, hogy egyre nő azon egyetemi kurzusok és szakok száma, ahol az „ember-környezet tudományokon” belül (mint pl. ökológia, kultúr-ökológia, tájökológia, -rendezés és -sebészet, kulturális antropológia, környezetpszichológia stb.) a tárgykör elsősorban és célzottan az építészeti és várostervezési, miközben címük ennél sokkal tágabb területre utal: környezetkultúra-x. Hasonló a helyzet a pályázat-kiírások és pályázati címek esetében is. Nagyon kevés foglalkozik pl. környezeti neveléssel, vagyis a komplex, természetközeli környezetszemlélet (környezetkultúra) fejlesztésével, vagy egy táj esztétikai és egészségügyi szempontú rehabilitációjával, esetleg a fenntartható fejlődés gondolatkörével, kidolgozva például egy stratégiát globális, regionális vagy akár helyi szinten. Holott a „fenntarthatóság” elvileg az Európai Unió egyik alapvető politikai célkitűzése, így Magyarország számára mérvadó lehet. Egy biztos. *Úgy tűnik, hogy a környezetkultúra jelenleg eladható, felkapott fogalom. Az is biztos, hogy nemes, és az EU által is támogatott célokat szolgál. Mindez elég indok kell, hogy legyen arra, hogy mind a természet- és környezetvédelemben, mind pedig az oktatás és környezeti nevelés területén használjuk ezt ki!*

Szolgáltatban az oktatás

Mi az, amivel enyhíthetjük a múlt meggondolatlanságai okozta sebek fájalmát vagy gyógyulásukat esetleg? A környezettudatos élet. S mivel a mai világban ezt már meg is kell tanulni, ez a *környezettudatos oktatás-nevelés-képzés*-en alapszik: *a természet és ember szolgáltatában*. Mi mást mondhatnánk még? A fenntartható fejlődés egyaránt feltételezi szociális-társadalmi, gazdasági és ökológiai-környezeti dimenziók figyelembevételét. Ennélfogva igen nehéz ezt összehangolni. Igazából, sokak véleménye szerint lehetetlen is – legalábbis a „globalizálódó világ” jelenlegi irányelvei mellett.

De ha valami lehetetlennek tűnik, akkor már ne is foglalkozzunk vele? Mire való akkor az *oktatás*? Mire való a *civil szféra*? Mivégre a súlyos gondokkal küzdő, gazdasági érdekeknek alárendelt *környezetpolitika*? Szellemiség? Humanitás? *Környezeti etika*? Filozófia? A tudomány? *Természetudományos kultúra*? *Természetvédelmi biológia*? *Természetvédelem*? A *művelődés*, mint a kultúra hordozójának eszköze? Mondhatunk igent is, nemet is, akármelyikre – de gondolkozzunk el, mert bármit is mondunk, azzal az összes többi is befolyásoljuk! Vagy ne is higgyünk benne?

Környezetkultúra? Szerintem higgyünk benne! *Nevelés, Oktatás, Képzés! Összefogás!*

Mányoki Gergely

Érdemes linkek a környezeti nevelés (és környezetkultúra) területéről:

http://www.kerekerdo.org/html/termesztrol_a_termeszetben.html
<http://www.tabulas.hu/cedrus/index1.html>
http://www.gallup.hu/Oktatas/Opinion/040306_kornyezeti_neveles_0.htm
<http://bocs.hu/kornev/index.html>
<http://www.okm.gov.hu/main.php?folderID=1717>
<http://bocs.hu/kornev/strateg/>
<http://kornyezetineveles.lap.hu/>
<http://korlanc.uw.hu/index.html>

Fal mellé lapult alkotások

„A műfaj ezeket a munkákat természetsszerűleg a fal mellé kényszeríti, ám én életemben soha nem lapultam a falhoz. Mégha gyakran kényszerítettek is.” Váczy Jépoint Tamás

Gondolatok Jépoint „A fal mellé lapulva – 40 év grafikai” című kiállításának megnyitójáról.

Hétfő. Egy átlagos hétköznap lehetne, ha ezen az október elsejei, őszi délutánon nem egy különleges kiállítás megnyitójára igyekezne az ember. Még inkább: egy különleges ember még egyedibb kiállítására vagy életműve galériájába - ahogy tetszik. Visszautazni az időben negyven esztendőt és végigvenkelti az idővonalon...

Hat óra. Nincsenek még sokan a megnyitó termében, de aki bent van, elmélyülten tanulmányozza a falra kihelyezett képeket. Ceruza, tus, metszet, nyomat, de még filctoll is „megszólal a papír színpadán”. Önarckép, portré, híresek, hírhedtek, bűn és bűnhődés, tisztaság és hit sugárik a falakról. A terem közepén álló asztalok roskadoznak a kiadványoktól, reprodukcióktól. Lassan összegyűlünk, valaki a hátsó kertben vidáman dohányzó művészt kiált.

Az alkotások a teljes földszint falait beterítik - szemnek gyönyörére, szívnek elgondolkodására. Aki belép a kapun, már egy élő, lélegző tárlatba csöppen. A ház izléses, tiszta és szép, együtt mozdul-rezdül, hullámzik-ringatózik a képekkel.

Jépoint jön. Ez a nap számára is különleges. Most először teheti fel a falra művészléte eddigi teljes munkáját; a koraikat, a későbbiek, a XX. és XXI. századi, társadalomkritikus kreatúrákat. A megnyitó termében a Csokonai Művelődési Ház igazgatója, Tóth Lajos és a kiállítás szervezője, Ferk Ilona fogadja a meghívottakon kívül.

Az igazgató úr vezeti be a várakozással telt csendbe a művész bemutatását, ahogy mondja: „minden rendes ember megfordul egyszer a Csokonaiban”, amint ez igaz is. Amilyen kicsinek tűnik a Ház, annyira elismert és keresett hely. Ferk Ilona elmondja, hogy már nagyon várta, hogy megismerhesse Jépoint eddigi összes grafikai munkáját, és ennek a kiállításnak már nagyon itt volt az ideje. Végül maga a Képiró szólal meg, megköszöni a „Csokinak” a lehetőséget és szeretettel ajánlja mindenkinek a tárlatot. A kiállítás hivatalosan is megnyílik, mindenki nagy öröme.

Lázás beszélgetések alakulnak ki a régen látott barátok között; fagy az asztalról a rágcálnivaló és a bor, frissítők; a hátsó kertben kávé és cigaretta mellett elevenednek meg negyven év emlékei. Aki még nincs ennyi idős, az a teljes élettörténetben elveszhet, de aggodalomra semmi ok, a vidáman italozó, füstölő barátok kihúzzák és leporolják róla az évek és emlékek szürke porát.

A tárlat falain megelevenednek a képek, táncolnak, amikor bent felcsendül a citerazene, melyet FokGyem nevű ismerősünk ad elő. Nem szokványos nótaszó ez, hanem a hangszer teljesen más, váratlan és gyönyörű hangszínen szólal meg. Lágy, meditatív, relaxáló hatású dallamok csendülnek. Az előadó az „Utazás” címet adta művének, nagyon találó, mert olyan helyre és rejtett zugba viszi el a hallgatót, ahol pár percre megnyugodhat, elcsendesülhet, megszabadulhat minden félelmétől. Akár attól is, hogy valaha valahol valaki a falhoz akarta kényszeríteni... Negyven év, minden bánatával és örömeivel papírra vetve, karcolva és nyomva. Egy fél nem fedezett ország, egy kislábasnyi világegyetem.

Este kilenckor zár a Csokonai, így mi is elindulunk hazafelé, elköszönünk egymástól. Nem kellett hoznunk semmit önnön magunkon kívül, mégis tele szívvel távozzunk.

írás és fotók: Szabó Borka

A kiállítás megtekinthető 2007. október 18-ig a Csokonai Művelődési Ház földszintjén (1153 Budapest, Eötvös u. 64-66.) hétköznap 9-21 óra között, hétvégén a Ház aktuális programjához alkalmazkodva. További információk a <http://www.csokonaimk.hu/cgi-bin/index.php?haz=csoki> elérhetők.

CIVILIÁDA 2007

A rendezvény 2007. október 18-án lesz a Magyar Tudományos Akadémia első emeleti Dísztermében (Budapest, V. ker., Roosevelt tér 9.).

A Civiliáda 2007 kiállítás a konferencia után 14.00 órakor nyílik a szomszédos Aranytíz Művelődési Központban (Budapest, V. ker., Arany János u. 10.) és aznap 18 óráig tart nyitva. 2007. október 19-én a rendezvény 10.00-16.00 óra között várja a látogatókat. Itt a belépődíj 100 forint (kétnapi jegy 150 forint, mely teljes értékben levásárolható a helyszínen működő Nonprofit könyvesboltban).

SZAKMAI PROGRAMOK

A rendezvény alatt számos szakmai tanácskozásra, fórumra, megbeszélésre kerül sor (ezeken előzetes regisztráció nélkül lehet részt venni).

Tervezett programok az Aranytíz Művelődési Központban:

2007. október 18. (csütörtök)

14.30-15.45 óra

Műhely az élethosszig tartó tanulásról

Képezze magát! - Kedvcsináló 45-ön felülieknek (de nem csak nekik)

Helyszín: Bartók/Kodály terem (II. emelet)

14.30-15.45 óra

Az átláthatóságról civil szemmel

Európai uniós, svéd és magyar gyakorlat, azaz ne tévesszük szem elől a döntéshozókat!

Helyszín: Leonardo terem (II. emelet)

16.00-17.30 óra

Valóban csak tengernyi pénzről van szó?

Minden, amit a civilek tudni szeretnének az Operatív Programokról

Helyszín: Bartók/Kodály terem (II. emelet)

16.00-17.30 óra

Beszéljünk közérthetően Európáról!

Mögöttünk egy kormányközi konferencia, előttünk egy ratifikációs folyamat. És hol vagyunk mi, civilek?

Helyszín: Leonardo terem (II. emelet)

2007. október 19. (péntek)

10.00-12.00 óra

Eltelt egy év: eszmecsere a kormányzat civil politikájáról

Találkozó Csizmár Gáborral, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkárával

Helyszín: Bartók/Kodály terem (II. emelet)

13.00-15.00 óra

Itt tartunk most: kerekasztal a Nemzeti Civil Alapprogramról

Résztevők: a Nemzeti Civil Alapprogram Tanácsának és Kollégiumainak tagjai, a Miniszteri Titkárság és az ESZA Kht. képviselői

Helyszín: Bartók/Kodály terem (II. emelet)

15.30 óra

A Civiliáda 2007 bezárása

Ajánlók

Új környezetvédelmi műsorok

2007 október 1-től - a meglévők mellett - új környezetvédelmi műsorok is indulnak az MR1 Kossuth adón.

A ZÖLDÖVEZET minden hétköznap 15.45-15.53 között, és szombatonként 15.04-15.30 között jelentkezik. Hétköznaponként napi aktualitásokkal, hírekkel, programajánlókcal. A szombati magazinban a hét aktuális környezetvédelmi és környezetgazdálkodási témáival, és a zöldmozgalom híreivel, információival.

OXIGÉN Az Ökológiai magazin minden vasárnap 14.35-15.00 között jelentkezik. A heti friss természetvédelmi hírek háttérét, bővebb természetvédelmi ismereteket kapnak hallgatóink a magazin műsorból. Barangolunk védett, vagy éppen védelemre érdemes területeken. Bemutatjuk a természetvédelemmel kapcsolatos új kiadványokat, kiváló természetvédők portréit rajzoljuk meg.

ESTI BESZÉLGETÉS A FÖLDRŐL 2007. október 6-tól szombatonként 22.30-23.00 között. A szombat esti beszélgetés témája a Föld, bolygónk környezeti jövője. Szakemberek: így tudósok, környezetpolitikusok és civil szakértők segítségével beszélgetünk a természet állapotáról, a környezetpusztulás okairól, a további károk megelőzéséről, a megoldás technikai, jogi, gazdasági és politikai lehetőségeiről.

Az MR1 Kossuth adó zöld műsorait készítik a 2007. májusában alakult Öko-műhely munkatársai: Belényi Barbara, Czifra Szilvia, Mangel Gyöngyi, Sarkadi Péter szerkesztők várják a hallgatók kérdéseit, véleményeit és témajavaslatait:

A műsorok üzenetrögzítője: 06/1/ 328-8082

A műsorok E-mailcíme: zold@radio.hu

forrás: greenfo.hu

AKADÁLYMENTES HÁZAK, LAKÁSOK

Az egyetemes tervezés
P. Farkas Zsuzsa
Pandula András
- könyvajánló -

“Az otthon -- legyen az családi ház, vagy társasházi lakás -- minden ember életében fontos szerepet tölt be. (...) Éppen ezért a lakásokat, otthonokat a jelenlegi, vagy a jövőbeli lakók változatos, illetve folyamatosan változó szükségleteinek, igényeinek figyelembevételével kell megtervezni és megépíteni. (...) Könyvünk célja éppen ezért egy olyan, az akadálymentesség követelményeinek, valamint az egyetemes tervezés eszméjének megfelelő megoldások, ötletek bemutatása, amelyek egyben szép, kellemes környezetet is teremtenek.”

Cser Kiadó
Budapest, 2007
ISBN 978-963-9666-78-8
104 oldal
3998 Ft

A könyv megvásárolható a Nonprofit könyvesboltban.

forrás: eucivil.hu

Kiállítás

A képek megrendelhetőek
a mentropia.foto@gmail.com címen
Gubis Marianntól.

Lakótelepi valóság, szűkülő életterek

Érdekes belegondolni, hogy milyen összefüggéseket lehet felfedezni a városi életforma és az egészségünk, életenergiánk között.

Fontos kérdés, hogy vajon mi ma a kis- és nagyvárosi valóság? Betonzsungel és állatkert a gépszörnyek részére. Fém, kő, üveg és műanyag máz. Merev anyagok mindenütt, ameddig a szem ellát. Szűkülő életterek és gondolatilag, érzelmileg egyre szűkülő emberek, a korlátolt gondolkodás, a stressz és anyagi szűkölködés...

Mindez miként függ össze a lakóhelyeinkkel?

Kültér és beltér

Rendkívül érdekfeszítő dolgokat fedezhetünk fel a lakótelepek felépítésében.

Ha jobban belegondolunk, ugyan elég szörnyű hasonlat, de a lakótelepek ma leginkább egy állatkert szűk és merev celláira hasonlítanak, amiben a szűk terek miatt (is) szétstresszelt emberek időnként dühöngő

állatként viselkednek, és a feszültségüket egymáson próbálják levezetni, aminek persze még nagyobb káosz lesz az eredménye minden adandó alkalommal.

Elgondolkodtató és érdekes az is, hogy a munkaerő-áramlás leginkább a nagyvárosok felé irányul. Furcsa összefüggés, de a lakások olyanok, akár a cellák, a munkahelyek (pl. gyárak, összeszerelő üzemek, hiper- és szupermarketek) is leginkább valamiféle rabszolgatartó helyre hasonlítanak. Szűk helyek, sűrű megfigyelés és kontroll, teljesítménysajtolás, munkaerő kizsigerelése, munkahelyi „lebegtetés”, lelki terror-termelésre, fogyasztásra, létbizonytalanságra programozott élet.

Ezek után meglepő, hogy az egyik „nagymenő” hipermarket „rendes” dolgozói (ahol volt szerencsém dolgozni) az árufeltöltőket nemes egyszerűséggel droidnak és rabszolgának titulálják?

Persze megszoktuk ezt már. Minket és szüleinket is ebben a manipulatív, szegényes szellemben oktatták az egyenlétre. Legyél jó alkalmazott, add oda életed egyharmadát, de inkább felét

valaki másnak, aki majd az időért cserébe, ad neked egy kevés pénzt (épp csak annyit, hogy ne kopjon fel az állad), amit elkölthetsz, hogy fenntartsd a szemétermelő piac körforgását, és felneveld a gyerekeidet, hogy aztán ők is e csodálatos, gépiesített körforgás kerekjei között örökljenek.

Egy formatervezett világ, egy formatervezett élethez formatervezett ember számára. A kérdés itt is felmerül, vajon ki tervezte ezeket a formákat, és mi ezzel a célja? Mert tudjuk, hogy nincsen forma cél és tartalom nélkül...

Sötét képet festettem. Talán nem is ennyire vészes a helyzet. Lehet, hogy mindez a javunkat szolgálja és ez az embernek szánt élet.

Mindenesetre nagyon érezteti a hatását a Föld és a természet tiszta energiáitól való elszakadás fájdalma...

írás: Reich Károly
fotók: Gubis Mariann

Ajánlott irodalom:

- Robert T. Kiyosaki – Sharon L. Lechter: *Gazdag papa, szegény papa; Bagolyvár kiadó*
- T. Harv Eker: *A milliomos elme titkai (A gazdagság belső játszójának elsajátítása); Bagolyvár kiadó*

A szobor

Dohányozni tilos. Kár, mert az emberek arcáról már messziről ordít, hogy ha nem szívhatnak el egy slukkot hamarjában, bizony előveszik a pisztolyt, és rendet tesznek itt...

Sajnos senkinél nincs fegyver. Ez itt a földhivatal váróterme.

Nem egy bank. Ide nem kellenek pisztolyok.

A hivatalnokok tollainak monoton sercegése, a billentyűk kotyogása hipnotikusan hat mindenkire. Ötvennél is többen vároznak itt, székből csak négy van.

A fal mellett élethű szobrok.

„1014”

...jelenik meg hirtelen a kijelzőn. Mindenki a sorszámát nézi. Csalódott arcok. Egy öregember kárörvendő vigyorral besétál az irodába.

Neki sikerült. Sorra került.

Az egyik szobor mellett fiatal férfi várakozik. Harmincas, kisportolt testalkatú, kék szemű. Nyugodt mosollyal arcán simogatja ébenfekete kecskeszakállát.

„524”

Ez van a lapjára írva. Középmezőny.

A percek pedig csak telnek.

Egy építési telek papírjai.

Ezt a délutánt szánta rá, hogy elintézzze.

„1009”

- Nem haladunk... - jegyzi meg egy középkorú nő.

A férfi bólogat. Ha későn ér haza, az asszony leveszi a fejét.

- Én már abban se hiszek, hogy egyáltalán sorra kerülök valaha... - mondja egy hatvanas férfi.

„987”

Be is perelhetné őket.

Úgyse jönne be. De ötletnek nem rossz.

A férfi a pocakjára mered, és undorral konstatálja, hogy ötven év sörözés bizony megteszi a hatását.

„804”

Egy huszonéves nő furakodik az iroda ajtaja elé.

Mázlista.

A férfi megigazítja őszülő szakállát.

- Én már abban sem hiszek, hogy valaha sorra kerülök...

- motyogja.

S a percek telnek, csak telnek.

„763”

A férfi reménykedve kapja fel a fejét. Egészen idáig békésen szunyókált. Vállára veti szakállát.

„611”

A férfi felnéz.

Túl távol van. Nem látja.

Felveszi a szemüvegét, és beleegyezően bólint.

Na, nemsokára.

„592”

Egyre izgatottabb.

De a lába nehezedik.

„584”

Már a térdét sem érzi.

„570”

A szobrokat nézi mereven.

A fél teste megkövült már.

„555”

A felsőtestére is átterjed a dermedés...

„543”

Már a karjai sem mozdulnak...

„539”

Egy sorstársa, akivel egyszerre érkezett anno, most sorra kerül.

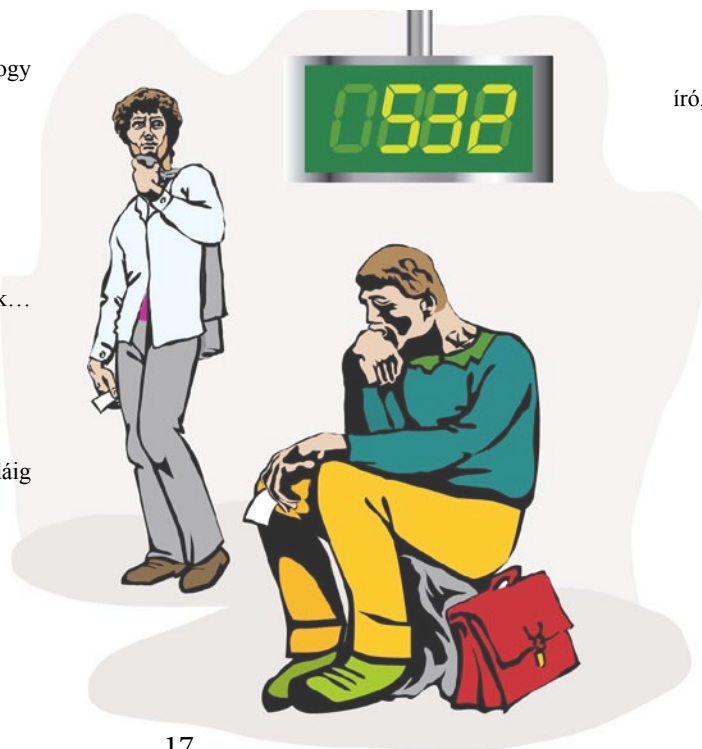
Már a nyaka sem mozog.

„525”

A szobor nyugodtan és örökérvényűen álldogál a többi között, s a férfi még tisztán hallja, amint az irodából kiszólnak:

- 524! Merre van az 524-es? Nem értünk rá örökké!

Ternák Tünde
író, költő, bábjátékos

Áder Límea
Beke Péter fotó
Gubis Mariann fotó
Mányoki Dergely rovatvezető
Orosz Norbert bulvárblokk
Reich Károly
Sablik Henrik főszerkesztő sablikh@gmail.com
Sági Erzsébet
Szabó Morka illusztráció, korrektúra
Ternák Lúnde
Váczy Zsuzsanna
Váczy Ludmilla korrektúra
Szerkesztők

mentropia@yahogroups.com

www.mentropia.hu

Kézzel készült.